

راستاهای عمومی برنامه حزب چپ ایران (فدائیان خلق)

مصوب نخستین کنگره حزب چپ ایران (فدائیان خلق)

چهارشنبه، 24 ژوئیه 2019 - 23:21

توضیح

"راستاهای عمومی برنامه"، مصوب نخستین کنگره حزب چپ ایران (فدائیان)

خلق) است. این سند قبل از کنگره توسط کمیسیون منتخب شورای مرکزی تدوین شد و در اختیار اعضای حزب قرار گرفت. کمیسیون پیشنهادهای ارائه شده توسط اعضای حزب را مورد رسیدگی قرار داد و موارد پذیرفته شده را وارد متن کرد. بدنبال آن "راستاهای عمومی برنامه" انتشار بیرونی یافت و از دستداران حزب و صاحب نظران خواسته شد که نظر و پیشنهادهای خود را در مورد این سند ارائه دهند.

تعدادی از دستداران و صاحب نظران پیشنهادهای تدقیقی و تکمیلی در مورد "راستاهای عمومی برنامه" ارائه دادند و یا به نقد آن پرداختند. کمیسیون با وارد کردن پیشنهادهای تدقیقی و تکمیلی و با در نظرداشتن نقدها، مجدداً "راستاهای عمومی برنامه" را به عنوان نسخه نهائی برای ارائه به نخستین کنگره حزب منتشر کرد.

در کنگره "راستاهای عمومی برنامه" به عنوان سند مبنا پذیرفته شد و کمیسیون منتخب کنگره پیشنهادهای دریافتی از اعضای کنگره و نیز نظرات و پیشنهادهای ارائه شده توسط صاحب نظران را مورد رسیدگی قرار داد. پیشنهادهای پذیرفته شده توسط کمیسیون در کنگره مورد تأیید قرار گرفت و وارد متن گردید و سند "راستاهای عمومی برنامه" به تصویب کنگره رسید.

راستاهای عمومی برنامه

حزب چپ ایران (فدائیان خلق)

مصوب نخستین کنگره حزب چپ ایران (فدائیان خلق)

دیدگاه‌ها و ارزش‌های ما

ما بخشی از جنبش تاریخی چپ ایران و جهان هستیم و ضمن ارج‌گذاری بر دست‌آوردهای این جنبش‌ها و با نقد نظری و تجربی آن‌ها، بهره‌گیری از اندیشه‌های کارل مارکس، میراث جریان‌های سوسیالیستی و اندیشه‌پردازان چپ و ترقی‌خواه و با باور به سوسیالیسم، بر این نظریه که سوسیالیسم با دموکراسی درهم تنیده و سوسیالیسم از نگاه ما، محصول روندی است آگاهانه برای دست‌یابی به جامعه‌ی آزاد و انسانی که بر بستر رشد نیروهای مولد، تغییر و تحول در مناسبات تولیدی و مبارزه‌ی اجتماعی علیه بهره‌کشی و تعدی و در راه تثبیت و گسترش ارزش‌های سوسیالیستی شکل می‌گیرد.

ارزش‌های بنیادین ما شامل صلح، آزادی، برابری، عدالت اجتماعی، هم‌بستگی، دموکراسی، برابر حقوقی زن و مرد، تنوع سبک زندگی، و دیگر ارزش‌های حقوق بشری، توزیع دموکراتیک و عادلانه‌ی قدرت، ثروت، فرصت‌ها و اطلاعات، حفاظت از محیط زیست، سکولاریسم و رفع هر گونه ستم و تبعیض، از جمله ستم طبقاتی و تبعیض جنسیتی، ملی، قومی و مذهبی است. این ارزش‌ها اصول پایه‌ای برنامه‌ی ما را تشکیل می‌دهند. ما در مبارزه‌ای که میان کار و سرمایه در سطح جهانی و در کشور ما جریان دارد، در جانب کار قرار داریم و از حقوق، منافع و مطالبات کارگران، زحمتکشان و تهی‌دستان در مقابل تعرض سرمایه و از خواسته‌های دموکراتیک طبقه متوسط جدید (معلمان، پرستاران، پزشکان، کارمندان دولت، وکلا، کارمندان بخش خصوصی و ...) کشور دفاع می‌کنیم.

ما طرفدار دموکراسی و مخالف دیکتاتوری و استبداد و حکومت دینی، موروثی و ایدئولوژیک هستیم. ما حاکمیت را ناشی از اراده‌ی آزاد مردم می‌دانیم و به رای و انتخاب آزادانه‌ی مردم، به حاکمیت قانون، به قوانین مبتنی بر مبانی حقوق بشر و دموکراسی، به حزبیت و نظام چند حزبی، به محدودیت زمانی قدرت و تناوب آن و به پلورالیسم سیاسی پای‌بندیم. ما به حکومت غیرمتمرکز باور داریم و برای تعمیق و گسترش دموکراسی نمایندگی به دموکراسی مشارکتی و مستقیم در اشکال مختلف از جمله خودگرانی و خودمدیریتی مبارزه می‌کنیم.

سرمایه‌داری، نظامی بحران‌زا است و نمی‌تواند بر بحران‌های ناشی از روند انباشت سرمایه غلبه کند. در نظام سرمایه‌داری شکاف میان کار و سرمایه و تضاد میان خصلت اجتماعی تولید و تصرف خصوصی ارزش مازاد عمل‌کرد دارد و ساختارها و سازکارهای اصلی این نظام همچون استثمار انسان از انسان،

استثمار طبیعت، وجود ارتش بی‌شمار بی‌کاران و تمرکز ثروت، سود و سرمایه در سطح کشورهای و جهان در دست گروهی بسیار کوچک از صاحبان سرمایه پابرجاست. سرمایه‌داری، در تضاد با منافع اکثریت عظیم مردم جهان، با گسترش نابرابریهای اجتماعی در عرصه جهانی و ملی، به تضعیف حق حاکمیت مردم، به فقر، جنگ و تبعیض دامن می‌زند و با بهره‌برداری غارت‌گرانه از منابع طبیعی، تولید و انباشت عظیم سلاحهای مخرب و با ایجاد نظام بین‌المللی متکی بر قدرت نظامی و سرمایه مالی و گسترش مصرف‌گرایی، ادامه حیات بشر و گونه‌های جانوران و گیاهان در کره زمین را به مخاطره افکنده است. ما با نظام سرمایه‌داری مخالفیم. به باور ما سرمایه‌داری آخرین نظام اقتصادی - اجتماعی و پایان شکل‌بندی تاریخی و محتوم نیست و تلاش بشریت برای دستیابی به جامعه انسانی و عاری از استثمار، ستم و تبعیض ادامه دارد.

جهانی شدن

ما معتقدیم جهانی شدن، مشخصه اصلی دوران ماست و در همه ابعاد حیات بشری جریان دارد. طی این فرآیند ارزش‌های جهان‌شمولی همانند صلح، آزادی، برابری، دموکراسی، حقوق بشر و همبستگی بیش از پیش به ارزش‌های مورد پذیرش در سطح بین‌المللی تبدیل می‌شود. جهانی‌شدن می‌تواند دست‌آوردهای بزرگی در خدمت به جامعه بشری و در راستای آرمان‌ها و ارزش‌های انسانی داشته باشد و فرصت‌های جدیدی را در اختیار همگان قرار دهد، اما سلطه‌گری دولت‌های بزرگ، انحصارات بین‌المللی و به ویژه انحصارات مالی بین‌المللی و سپردن فرآیند جهانی شدن به بازار، به عنوان اصلی‌ترین سامان‌دهنده روندها، این فرصت‌ها را در معرض خطر قرار می‌دهد. نتیجه جهانی شدن نولیبرالیستی، از جمله تمرکز بخش هر چه بیش‌تری از دارایی جهان در دست یک درصد ثروتمندترین جمعیت آن است. ما از منافع ملی و همبستگی جهانی دفاع می‌کنیم و با جهانی‌سازی نولیبرالیستی که از جانب جریان‌های راست افراطی، راست نو، دولت‌های محافظه‌کار، شرکت‌های فراملیتی، بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول و بدون مشارکت، نظارت و مداخله دموکراتیک اکثریت عظیم مردمان جهان و به نفع اقلیت ثروتمند و به زیان اکثریت جامعه بشری پیش برده می‌شود، مخالفیم. ما نگرش نفی‌گرایانه فرآیند جهانی شدن را رد می‌کنیم و مخالف نگرشی هستیم که بازار را تنها سامان‌دهنده جامع و نهائی فرآیند جهانی شدن می‌داند. به باور ما جهانی شدن فرآیندی است متناقض، بسیار پیچیده و دارای چهره روشن و تاریک. در برخورد با فرآیند جهانی شدن هم لازمست چهره روشن آن را به مثابه دست‌آوردهای گران‌بار بشریت ارج گذاشت و هم برای زدودن چهره تاریک آن مبارزه نمود، هم از فرصت‌هایی که جهانی شدن برای تحقق ارزش‌های عموم بشری و توسعه پایدار

فراهم می‌آورد، بهره‌گرفت و هم برای انسانی ساختن آن کوشید. ما برای «جهانی بهتر» مبارزه می‌کنیم.

برنامه ما: زندگی بهتر برای مردم ایران

آزادی، دموکراسی، عدالت اجتماعی و حفظ محیط‌زیست

ضرورت تحول بنیادین در ساختارهای کشور

کشور ما نیازمند تحول بنیادین و بازآرایی در ساختارهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، آموزشی، قضائی و فرهنگی است. تحولی که در طی آن زمینه‌های گذار به دولت مدرن و دموکراتیک فراهم گردد، به قدرت مطلق دولت پایان داده شود، آزادیهای فردی، سیاسی و اجتماعی تحقق یابد، دموکراسی در کشور استقرار پیدا کند، بنیانهای حقوق بشر در قوانین نهادینه شود، موانع پیشرفت کشور برطرف گردد، و حل مسئله فقر، بیکاری، تأمین عدالت اجتماعی، رفاه عمومی و پیشرفت کشور در دستور کار قرار گیرد.

با درک این ضرورت، ما برای تحقق هدف برنامه‌مان که پیریزی جامعه و کشوری دموکراتیک، پیشرفته و مبتنی بر آزادی، حقوق برابر انسانها، عدالت اجتماعی، صلح، حفظ محیط زیست، تأمین کار، آموزش و سلامتی شهروندان و دیگر مولفه‌های توسعه پایدار است، تلاش می‌کنیم.

جمهوری اسلامی مانع اصلی تحول دموکراتیک

جمهوری اسلامی نظامی است ایدئولوژیک که ساختار آن برپایه تبعیض، تلفیق دین و دولت و حاکمیت روحانیت شیعه پی‌ریزی شده و در آن ولایت فقیه هسته اصلی ساختار قدرت است. ساختار سیاسی - حقوقی جمهوری اسلامی مغایر و متضاد با دموکراسی و سد کننده اصلاحات است. جمهوری اسلامی دارای خصلت دولت رانتیر و حامی پرور است و در اساس قدرت سیاسی است که ثروت، مالکیت و امتیازات طبقاتی را می‌سازد. جمهوری اسلامی نظامی است مستبد، سرکوبگر، ضد حقوق بشر و دموکراسی، حافظ نظام سرمایه‌داری عقب‌مانده و لجام‌گسیخته که در اساس با تکیه به رانت نفتی، اتکا به ارگان‌های امنیتی، نظامی و تبلیغی و پایه اجتماعی محدود، به سلطه سیاسی خود تداوم می‌بخشد. جمهوری اسلامی مانع اصلی اعمال اراده آزاد مردم، حق انتخاب آنان برای تعیین سرنوشت خویش و سد راه پیشرفت و تحول دموکراتیک و تأمین آزادی، عدالت اجتماعی، رفاه عمومی و استقرار دموکراسی در کشور است.

ما برای گذار از جمهوری اسلامی و استقرار دولت مدرن، دموکراتیک و سکولار در شکل جمهوری در ایران به جای جمهوری اسلامی مبارزه می‌کنیم. از نظر ما منشاء مشروعیت حکومت، رای مردم است و جمهوری پیشنهادی ما، از اراده مردم ایران

سرچشمه می‌گیرد. این اراده در انتخابات آزاد و منصفانه و تامین امکان مشارکت کلیه شهروندان عملی می‌شود.

جمهوری دموکرات و سکولار

نظام پیشنهادی ما، نظام سیاسی - اجتماعی دمکراتیک در شکل جمهوری است. جمهوری مورد نظر ما نظامی است پارلمانی و مبتنی بر حق رای آزاد و برابر حقوق همگانی، پایبندی به قانونیت و بر اصل جدایی دولت و دین، تفکیک قوای سه‌گانه، استقلال رسانه‌ها، انتخابی بودن ارکان حاکمیت و امکان گردش قدرت بین احزاب سیاسی با برگزاری انتخابات آزاد و منصفانه، ساختار سیاسی و اداری غیرمتمرکز، پلورالیسم سیاسی و قوامیابی جامعه مدنی است. در این جمهوری مذهب و ایدئولوژی رسمی وجود ندارد و حق قانونی مردم برای اعتقاد به مذاهب و باورهای گوناگون مورد احترام ماست. ما بر تدوین قانون اساسی و دیگر قوانین کشور بر پایه اعلامیه جهانی حقوق بشر و ملحقات آن تاکید داریم. در جمهوری مورد نظر ما، حکم اعدام، شکنجه و مجازات‌های مغایر با کرامت انسانی ممنوع است.

غلبه بر تبعیض

ایران به همه ایرانیان تعلق دارد، تمام شهروندان باید از حقوق برابر برخوردار باشند و هیچ فردی نباید به خاطر جنسیت، تعلق اتنیکی، عقیده و ایمان، موقعیت طبقاتی، باورهای سیاسی، دینی و آنتیسم از امتیازی برخوردار و یا محروم شود. ما بر برابری حقوق شهروندان و اجرای بیخداشه حقوق بشر که در اعلامیه جهانی حقوق بشر و پروتکل‌های الحاقی آنها بازتاب یافته است، تاکید داریم و بر این پایه معتقدیم باید کلیه قوانین تبعیض‌آمیز و مغایر با حقوق و آزادیهای فردی و اجتماعی و حقوق بشر لغو گردد. باید برابری حقوق دگرباشان جنسی با دیگران شهروندان تامین گردد و به تبعیض علیه افغانستانی‌های ساکن ایران و دیگر شهروندانی که تبار ایرانی ندارند، پایان داده شود.

آزادی‌های سیاسی و اجتماعی

ما از آزادی عقیده، بیان، مذهب، هنر، ادبیات، برگزاری اجتماعات و تظاهرات، سازمان‌یابی گروه‌های اجتماعی، تشکلهای صنفی، تشکلهای مستقل کارگری و سازمان‌های مردم‌نهاد (سمن) و فعالیت آزادانه احزاب سیاسی، آزادی رسانه‌ها، گردش آزادانه اطلاعات و حق دسترسی مردم به آن و از عدم دخالت دولت در زندگی خصوصی شهروندان دفاع می‌کنیم. از نظر ما حیثیت انسان خدشه‌ناپذیر بوده و حریم شخصی و خانوادگی شهروندان و حیثیت اجتماعی آنان مورد احترام و محفوظ است و هر ایرانی حق انتخاب نوع زندگی خویش را دارد.

نظام حقوقی

جامعه ما نیازمند نظام حقوقی است که برپایه آن قوه قضاییه مستقل و کارآمد که منبعث از قانون اساسی سکولار و منطبق با منشورهای حقوق بشر و میثاق‌های بین‌المللی تشکیل شود، کلیه قوانین موجود با عنایت به قانون اساسی و با رعایت عدم عطف به ماسبق بودن قوانین تدقیق و تصویب گردد، حاکمیت قانون (برابری و مساوات در برابر قانون) که ضامن حسن اجرای قانون اساسی و دیگر قوانین است تامین گردد، شهروندان از امنیت قضائی برخوردار گردند، استقلال قضات و کانون‌های وکلا به رسمیت شناخته شود، بازداشت افراد تنها بر اساس قانون امکان پذیر گردد و بازداشت شدگان، از همه حقوق پیش‌بینی شده در قانون برخوردار شوند. باید قانون توسط دولت و شهروندان رعایت شود.

جهت‌گیری‌های برنامه اقتصادی

برنامه اقتصادی ما مبتنی بر خطوط زیر است:

- ما بر تحقق و پیشبرد توسعه پایدار و تلفیق سازوکار برنامه‌ریزی دولتی و بازار تاکید داریم. برنامه‌ریزی باید ناظر بر تقویت و نوسازی زیر ساخت‌های اقتصادی به‌ویژه تولید و تامین‌کننده رفاه عمومی و عدالت اجتماعی باشد. ما بر ممانعت از شکل‌گیری انحصارهای اقتصادی، با تدوین قوانین و زمینه‌سازی برای تامین رقابت در بخش‌های مختلف اقتصادی تاکید داریم.

- از نظر ما اقتصاد مختلط - دولتی، تعاونی و خصوصی - شکل مناسب سازماندهی نظام اقتصادی کشور است: ۱. بخش دولتی با مالکیت دولت بر حوزه‌های کلیدی و استراتژیک اقتصاد نظیر نفت، گاز و پتروشیمی ۲. بخش دولتی - خصوصی ۳. شرکت‌های تعاونی ۴. بخش خصوصی

- منابع طبیعی مانند آب، خاک، جنگل، منابع کانی و نفتی و مراتع ثروت عمومی بوده و به نسل کنونی و نسل‌های آینده کشور تعلق دارد. مالکیت بر این منابع نمی‌تواند به بخش خصوصی که سودآوری اصلی‌ترین انگیزه‌اش است، واگذار گردد.

- ما بر کالازدائی از بخش‌های آموزش عمومی و آموزش عالی، بهداشت و سلامت، بر تغییر قانون مالیاتی و اعمال مالیات تصاعدی بر ثروت و درآمد و به حساب آوردن توسعه مناطق محروم و کم توسعه یافته کشور به عنوان یکی از اولویت‌های برنامه توسعه تاکید داریم.

- ما بر تغییر تناسب قدرت در عرصه تولید و کاهش قدرت و سلطه صاحبان سرمایه بر آن، گنجاندن عامل کار، منابع طبیعی و حفظ محیط‌زیست در تدوین قانون کار و در روند تصمیم‌گیری تاکید داریم. شوراهای کارکنان بازوی مشارکتی سندیکاها و اتحادیه‌های کارگری و کارمندی است و حضور نمایندگان آنها در شورای مدیریت واحدهای تولیدی و خدماتی ضروری است.

- ما بر تقویت بخش تولید صنعتی در رشته‌های سازگار با توان اقتصادی کشور و حفظ محیط‌زیست تاکید داریم و معتقدیم که استراتژی صنعتی ما باید بر سرمایه‌گذاری در اقتصاد دانش‌بنیاد، صنایع سبز و توسعه صنایع نفت، گاز و پتروشیمی متمرکز گردد.

- لازم است که رشد ناهنجار بخش دلالی در اقتصاد کشور را مهار کرد. در این رابطه علاوه بر تقویت بخش صنعتی کشور، باید فعالیت بخش دلالی را با اتخاذ تدابیر ضرور در حوزه حقوقی، سیاست‌های مالی و اقتصادی محدود کرد و با ابزارهای تشویقی سرمایه‌های سرگردان را به سوی تولید سوق داد. ما برانحلال موسسات اعتباری از طریق ادغام آن‌ها در بانک‌های دولتی تاکید داریم.

- آمارها نشان می‌دهد که بخش خدمات در اقتصاد جهانی و در ایران رشد چشم‌گیری داشته است. ایران بدلیل موقعیت جغرافیائی، آب و هوا و سابقه تاریخی، در صنعت توریسم، بخش مبادله کالا و خدمات فنی بین کشورهای منطقه و حمل و نقل و ارتباطات از امکانات و فرصت‌های مناسبی برخوردار است. لازم است در این حوزه‌ها و نیز در زمینه خدمات در فناوری اطلاعات، تولید و پخش اطلاعات، رسانه و همچنین توسعه و تحقیق سرمایه‌گذاری شود.

- همه واحدهای اقتصادی متعلق به ولی فقیه، سپاه پاسداران و روحانیت ملی می‌شود و برپایه کار کارشناسانه در مورد مالکیت هر یک از آن‌ها تصمیم‌گیری صورت می‌گیرد و دارایی کسانی که ثروت‌های کشور را با رانت‌خواری، فساد و قاچاق غارت کرده‌اند، مورد حسابرسی قرار گیرد و با محاکمه غارتگران، ثروت‌های کشور به صندوق ملت باز گردانده شود. باید حضور نهادهای نظامی در حوزه‌های مختلف اجتماعی به ویژه در حوزه‌های اقتصادی و سیاسی منع گردد.

- نفت جزئی از ثروت ملی است که به نسل‌های آینده هم تعلق دارد. لازم است که با برنامه‌ریزی در جهت جایگزینی صادرات فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی به جای صدور نفت خام حرکت کرد و زیر ساخت‌های ضرور را برای توسعه صنایع نفت، گاز و پتروشیمی فراهم آورد.

- لازم است الگوی بیرویه مصرف انرژی با تکیه بر مجموعه‌ای از سیاست‌های قیمتی و غیرقیمتی به الگوی مصرف بهینه انرژی گذر کند، از شدت مصرف انرژی در تمامی بخشهای اقتصادی کشور با جایگزینی تکنیک‌های مدرن و پیشرفته به جای تکنیک‌های کهنه، از میزان مصرف داخلی مواد هیدروکربوری کاسته شود و برای بهره‌برداری از انرژیها تجدیدپذیر (انرژی‌های پاک) برنامه‌ریزی شود. پیشنهاد ما برای یک برنامه تولید انرژی، گذار تدریجی در طول یک نسل به انرژی‌های تجدیدپذیر به جای انرژی‌های فسیلی و هسته‌ای است.

- تسلط حکومت بر درآمدهای نفت زمینه‌ساز شکل‌گیری حکومت رانتیر و استبدادی می‌شود. لازم است بتدریج و در یک برنامه زمان‌بندی شده، برداشت از درآمد نفتی جهت تامین هزینه‌های جاری بودجه توسط حکومت محدود و منع شود و درآمد حاصل از فروش نفت و گاز طبیعی در اختیار "صندوق توسعه پایدار" قرار گیرد و برای هزینه‌های عمرانی بودجه و توسعه زیرساخت‌های کشور، سرمایه‌گذاری در بخش‌های مولد از جمله صنایع سبز، توسعه کیفی آموزش، ارتقای تحقیقات و توسعه و تقویت بخش تکنولوژی اطلاعاتی، تامین اجتماعی، حفظ محیط‌زیست و صندوق "ویژه نسل آینده" اختصاص داده شود. هیئت مدیره "صندوق توسعه پایدار" توسط مجلس انتخاب و با حضور نمایندگان ذی نفع ها و مشارکت آن ها تشکیل میشود.

- رشد جمعیت، نیاز بخش‌های مختلف اقتصادی به محصولات کشاورزی، ایجاد اشتغال و امکان کسب درآمد ارزی، توجه جدی به بخش کشاورزی با توجه به محدودیت‌های ناشی از بحران‌های زیست‌محیطی را الزامی مینماید. ایجاد تسهیلات برای افزایش سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی، وام بانکی، توسعه مجتمعات کشت و صنعت، گسترش صنایع تبدیلی برای محصولات کشاورزی، بهینه‌سازی و حفاظت از منابع آب‌های سطحی و زیرزمینی، تغییر الگوی آبیاری، فراهم آوردن امکانات لازم برای دامپروری و فرآورده‌های آن و توسعه تعاونی‌های کشاورزی و کشت و صنعت از الزامات رشد بخش کشاورزی است.

- لازمه رشد اقتصادی ریشه‌کن کردن فساد اقتصادی و اقتصاد زیرزمینی است. برای مقابله با این پدیده‌ها، باید اطلاعات شفاف در مورد فعالیتهای اقتصادی انتشار یابد و امکان نظارت رسانه‌ها، اتحادیه‌ها، مجامع صنفی و سازمان‌های غیردولتی بر فعالیتهای اقتصادی دولت و دولتیان و توانمندسازی جامعه مدنی فراهم شود. مبارزه با فساد باید نهادینه شود.

- فرآیند جهانی شدن فرصت‌ها و امکاناتی را برای توسعه کشورها از جمله کشور ما فراهم می‌کند. شایسته است که با برنامه‌ای سنجیده برای بهره‌گیری از فرصت‌ها و امکانات حرکت کرد. تأخیر در این زمینه، کشور ما را به ورطه کشورهای عقب مانده سوق خواهد داد. به نظر ما در جهان بهم پیوسته و درهم تنیده، بدون بهره گرفتن از فرصت‌ها و امکاناتی که در سطح جهان وجود دارد، نمی توان به توسعه پایدار دست یافت. بهره گیری از فرصت‌ها و امکانات باید در راستای جذب سرمایه خارجی و تکنولوژی پیشرفته در قالب مقررات و تنظیم‌های مشخص، ارتقای کیفیت تولیدات داخلی، بالا بردن بهره‌دهی کار با هدف رقابت و ورود به بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی همراه با تضمین حقوق کار و امنیت سرمایه خارجی باشد.

تامین اجتماعی

تامین حق هر شهروند در دسترسی به آموزش رایگان، بهداشت، مسکن مناسب، و تامین اجتماعی همه‌جانبه و فراگیر شامل بیمه‌های درمانی، بیکاری و از کارافتادگی از پایه‌های برنامه حزب است. به نظر ما گروه‌های آسیب‌پذیر جامعه باید شناسائی شود و هدف یارانه‌ها به سمت این گروه‌ها قرار گیرد، توانمندسازی گروه‌های کم‌درآمد جامعه در دستور قرار گیرد، از کارافتادگان، زنان سرپرست خانوار و افراد تحت تکفل آنان که به لحاظ اقتصادی و حمایت‌های خانوادگی آسیب پذیرند، تحت پوشش خدمات تامین اجتماعی و در اولویت برنامه‌های خدماتی، بهداشتی - درمانی و توانمندسازی قرار گیرند و سالمندان از خدمات اجتماعی و مراقبتی، امکان آسایشی و رفاهی و از حقوق مکفی بازنشستگی برخوردار گردند. ما بر سیاست‌های مالی، تخصیص بودجه در جهت تامین منافع محرومان و کاستن از فاصله بین فقر و ثروت، کاربرد اهرم مالیاتی برای جلوگیری از تمرکز فوق‌العاده ثروت و قدرت اقتصادی در دست عده‌ای معدود و امکان سازمان‌یابی لایه‌های فرودست جامعه پای می‌فشاریم.

حقوق کارگران و مزدبگیران

برنامه ما تامین حقوق کارگران و مزدبگیران، به رسمیت شناختن حق اعتصاب و انعقاد قراردادهای دسته جمعی، بیمه بیکاری و تضمین اشتغال، اجرا و رعایت حقوق سندیکا‌های کارگری مطابق مقاله‌نامه‌های سازمان بین‌المللی کار، تضمین شرکت نمایندگان کارکنان در مدیریت واحدهای صنعتی، تامین حقوق مکفی و متناسب با هزینه‌های زندگی آنان، پذیرش کنوانسیون‌های اساسی سازمان بین‌المللی کار، تامین اجتماعی همه‌جانبه و فراگیر شامل بیمه‌های درمانی، بیکاری، از کارافتادگی و بازنشستگی برای کارگران و مزدبگیران و خانواده‌های آنان، تشکیل و گسترش تعاونی‌های مسکن و مصرف کارگری، دمکراتیزه و کار آمد کردن سازمان تامین اجتماعی، واگذار کردن اداره امور صندوق‌های بازنشستگی به اتحادیه‌های کارمندی و کارگری با حضور نمایندگان ذریبط دولت است.

زنان

استقرار دموکراسی در کشور، مستلزم تامین برابر حقوقی زنان و مردان است. به باور ما قانون اساسی و دیگر قوانین به شمول قوانین مدنی، کیفری و جزائی، باید برای زنان کشور در همه زمینه‌ها حقوق برابر با مردان را تضمین و با هر گونه اعمال "خشونت علیه زنان"، در حوزه‌های خصوصی و عمومی مقابله نمایند. ما از مطالبات زنان زحمتکش و از شکل‌گیری، گسترش و تحکیم "سازمان‌های غیردولتی زنان" و جنبش‌های مستقل زنان حمایت می‌کنیم و تقویت آنها را به سود تامین حقوق و مطالبات زنان و گسترش دموکراسی می‌دانیم. انتخاب پوشش، شغل و کنترل کامل زنان بر بدن خود از جمله سقط جنین جزو حقوق بدیهی زن است. در تمامی عرصه‌های فعالیت، رقابت و مشارکت

سیاسی، زنان باید از حقوق برابر با مردان برخوردار باشند. برای مقابله با تضيقاتی که در مشارکت سیاسی و اجتماعی زنان تاکنون وجود داشته است، ضرورت دارد در یک دوره انتقالی سیاست‌های جبرانی به شکل امتیاز مثبت برای زنان در نظر گرفته شود و شرکت زنان در امور جامعه از جمله در مدیریت کلان کشور تامین گردد.

تبعیض ملی و قومی

مولفه‌های تشکیل دهنده ملت ایران به جهت ملی و قومی، در عین زیست مشترک تاریخی و گره‌خوردگی‌های عمیق با همدیگر، دارای هویت ویژه خود هستند و از تبعیض رنج می‌برند. محرومیت ایرانیان آذربایجانی، بلوچ، ترکمن، عرب و کرد در بهره‌مندی‌شان از خلاقیت‌های زبان مادری و شکوفاسازی فرهنگ خود، در زمره عوارض چشمگیر این تبعیض‌ها است. رفع این تبعیض‌ها از الزامات دموکراسی به شمار می‌آید. ما مدافع تامین حقوق ملی، وحدت ایرانیان و یکپارچگی کشور هستیم. لازم است که در ایران دموکراتیک زبان فارسی زبان سراسری بماند، شهروندان ایرانی از حق تحصیل به زبان مادری برخوردار شوند و بهره‌گیری از زبان محلی در کنار زبان فارسی در ادارات هر واحد از تقسیمات کشوری جنبه قانونی به خود گیرد. ما بر تمرکززدایی و ضرورت اداره امور هر منطقه به دست ساکنان آن تاکید داریم و برآنیم که **فدرالیسم یکی از اشکال مناسب برای عدم تمرکز و رفع تبعیض ملی و قومی است.**

جوانان

برنامه ما تامین آزادیهای فردی و اجتماعی جوانان، فراهم آوردن امکان دسترسی آزادانه آنها به فضای مجازی، تامین نیازهای جوانان در حوزه ورزش، آموزش، تفریح، گسترش کتابخانه‌ها، ایجاد فرهنگسراها و فضاهای لازم برای گذران اوقات فراغت جوانان است. ما از شیوه‌های جدید زندگی جوانان، آزادی انتخاب پوشش و تنوع در بین آنها حمایت میکنیم. ما براین باوریم که مشارکت جوانان در موضوعات کلانی که با مسائل آنها ارتباط پیدا می‌کند، ضروری است.

محیط زیست

جهان و کشور ما با یک بحران بزرگ زیست‌محیطی روبروست. بهره‌برداری غارت‌گرانه و بدون آینده‌نگری نظام سرمایه‌داری از منابع پایان‌پذیر طبیعی با نگرش سودآوری حداکثری در کنار الگوی مصرفی موجود، استفاده از انرژی فسیلی و نیز رشد انفجارگونه جمعیت منجر به تغییرات نگران‌کننده در ترکیب جو زمین و افزایش تراکم گازهای گل‌خانه‌ای، آلودگی‌های فزاینده محیط زیست و تخریب اکوسیستم‌ها شده و شرایط حیات در کره زمین را به وضعیتی بحرانی رسانده است. در کشور ما از یک سو، منابع طبیعی، دریاچه‌ها، رودخانه‌ها، تالاب‌ها و آب‌های زیرزمینی رو به

خشکی و کشاورزی و دامداری رو به نابودی است و از سوی دیگر، انواع آلودگی‌های زیست‌محیطی به ویژه آلودگی هوا، حیات مردم را به طور فزاینده‌ای با خطرات جدی مواجه کرده است. برای خروج از این ابر بحران، کشور ما نیازمند اقدامات بنیادین و گسترش همکاری‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، توقف مجموعه اقدامات مخرب زیست‌بوم، کاربست اهرم مالیاتی برای کاهش آلودگی هوا، جلوگیری از مرگ گونه‌های جانوری و گیاهی، تدوین سیاست تولیدی و الگوی مصرفی هم‌خوان با الزامات حفظ محیط زیست و برنامه‌ریزی راه‌بردی برای جبران خسارت‌های وارده است.

سیاست خارجی و امنیت ملی

مبانی سیاست خارجی مورد نظر ما برتأمین منافع ملی، طرفداری از یک سیاست خارجی مستقل مبتنی بر صلح، تنش زدائی و دوستی و تعامل میان کشورها، دوستی و همکاری با کشورهای همسایه، مخالفت با سیاست‌های امپریالیستی در منطقه و در سطح بین‌المللی، مخالفت با دخالت‌ها و تعرضات سیاسی و نظامی از سوی قدرت‌های خارجی در امور داخلی ایران، مبارزه برای برقراری صلح، منع تولید و نابودی سلاح‌های شیمیائی و هسته‌ای در سطح منطقه و جهان، مبارزه علیه تروریسم، حمایت از دمکراتیزه کردن ساختار نهادهای بین‌المللی از جمله ساختار سازمان ملل متحد و تقویت موقعیت سازمان‌های غیردولتی در سازمان ملل متحد، ایجاد بازارهای منطقه‌ای و بستن قراردادهای دو جانبه و چندجانبه با کشورهای همسایه برای رشد اقتصادی، دفاع از موجودیت دو دولت فلسطین و اسرائیل و حمایت از مبارزات آزادی‌خواهانه و عدالت‌جویانه در سراسر جهان استوار است.